

[Himmelstrup.]

Sindballes Bog om dansk Selskabsret, og jeg formoder, at den højtærede Handelsminister paaberaabte sig den Definition, man anvender, naar man skal karakterisere de kooperative Selskaber. Forskellen mellem kooperative Selskaber og det, man kalder almindelige Erhvervsselskaber, er netop, at Anvendelsen af Overskuddet sker paa en bestemt Maade, og at den Kapital, der er indskudt i den paagældende Forretning eller Virksomhed, forrentes med en fast Rente. Jeg vil da gerne stille det Spørgsmaal til den højtærede Handelsminister, om han da virkelig vil videreføre den Betragtning og mene, at Ledere af kooperative Virksomheder kan være Direktører i Nationalbanken, uden at dette kommer i Konflikt med Seddelbankloven. Det kan jeg dog ikke tænke mig.

Jeg kan ogsaa godt forstaa, at det er fra konservativ Side, man stiller denne Forespørgsel; de Konservative stemte i sin Tid for Seddelbankloven og har naturligvis en ganske særlig Interesse i, at Bestemmelserne i Loven bliver overholdt helt og fuldt. Bestemmelserne i Seddelbanklovens § 6 blev netop sat ind, fordi man vilde sikre sig mod Interessekonflikter for Seddelbankdirektørerne, sikre sig mod, at de kom under Indflydelse af andre økonomiske Interesser end Bankens. Det vil sige, at almene Hensyn alene skulde bestemme deres Handlemaade. Det er fuldstændig rigtigt, at saadan skal det være, det har været Hensigten med Bestemmelsen, det var den højtærede Handelsminister ogsaa enig i.

Jeg maa give det ærede Medlem Hr. Christmas Møller Ret i, at det er urimeligt at paaberaabe sig Forhandlinger fra før den nye Seddelbanklov eksisterede. Det kan man ikke gøre med nogen som helst Føje, fordi der netop i Seddelbankloven af 1935 paa dette Omraade blev truffet Bestemmelser — Spørgsmaalet blev diskuteret meget stærkt inden for Udvalget —, som var en Skærpelse af de hidtidige Regler paa dette Omraade. Det hang ogsaa i nogen Grad sammen med, at Seddelbankernes Kreditpolitik og den Form, hvorunder denne udøves — det gælder ogsaa den danske Seddelbanks Kreditpolitik —, nu er en helt anden, end den var for nogle Aar tilbage, og Faren for Interessekonflikt i Dag er langt større, end den var i tidligere Tid.

I gamle Dage — forleden Dag, det var vist ved et Møde i Handels- og Kontoristforeningen, brugte en Taler ogsaa det

Udtryk „i gamle Dage“ og føjede til, at det var før 1929, og det kan vi jo godt sige —, altsaa i gamle Dage drev Bankerne deres Kreditpolitik udelukkende ved Hjælp af Diskontoen. En høj Diskonto var Udtryk for en Stramning af Pengemarkedet og et Middel til at begrænse Kreditten, og en lav Diskonto var altsaa Udtryk for det modsatte. Saadan var Forholdet dengang, men i øvrigt var det saaledes, at de, der vilde og kunde betale Diskontoen, fik Kreditten, der var ikke nogen Snak om den Slags Ting. Men her i Danmark har Forholdet de sidste 5—6 Aar, og altsaa netop i den Periode, da Seddelbankloven blev til, været et helt andet. Kreditpolitikken her i Danmark er navnlig siden 1931—32 drevet paa en helt anden Maade, med Anvendelse af helt andre og for Interessekonflikterne langt farligere Metoder end tidligere, og det har medført, at man har kunnet holde en Diskonto her i Landet, som har været ude af Kontakt med Markedet.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller var inde paa dette Forhold, naar han nævnte Køb og Salg af Obligationer og hele den Indflydelse, dette har paa den almindelige Kreditpolitik i Landet. Som et andet Forhold kunde man nævne den direkte Kreditrationering, som er en i høj Grad individuel Behandling af hele Fag, maa ske endogsaa til Tider af enkelte Virksomheder. Det ligger i Sagens Natur, at naar Kreditpolitikken føres ved saadanne Metoder, bliver Faren for Interessekonflikt langt større end under den gamle Metode, hvor man ganske simpelt forhøjede Diskontoen, hvorefter de, der kunde betale Renten, fik Kredit, og de, der ikke kunde betale den, fik den ikke.

Derfor synes jeg ikke, man kan benægte, at der for en Leder af et Andelsboligselskab, der driver almindelig Forretning, som har den allerstørste Interesse i, hvorledes Obligationskurserne er, f. Eks. naar der skal søges endeligt Laan til Finansiering af Virksomheder, kan komme Interessekonflikter frem, som det netop har været Meningen at undgaa ved de Bestemmelser, der er fastsat i Seddelbanklovens § 6, 2det Stykke. Det forekommer mig derfor urimeligt, naar den højtærede Handelsminister vil paaberaabe sig en rent juridisk Fortolkning af Forskellen mellem et Andelselskab og et Aktieselskab og henviser til Professor Sindballes Definition i saa Henseende og mener, at han derigennem vil kunne paavise, at de kooperative Selskaber i den Forbindelse, hvori man her skal forstaa dem, ikke er Erhvervsselskaber, saa at